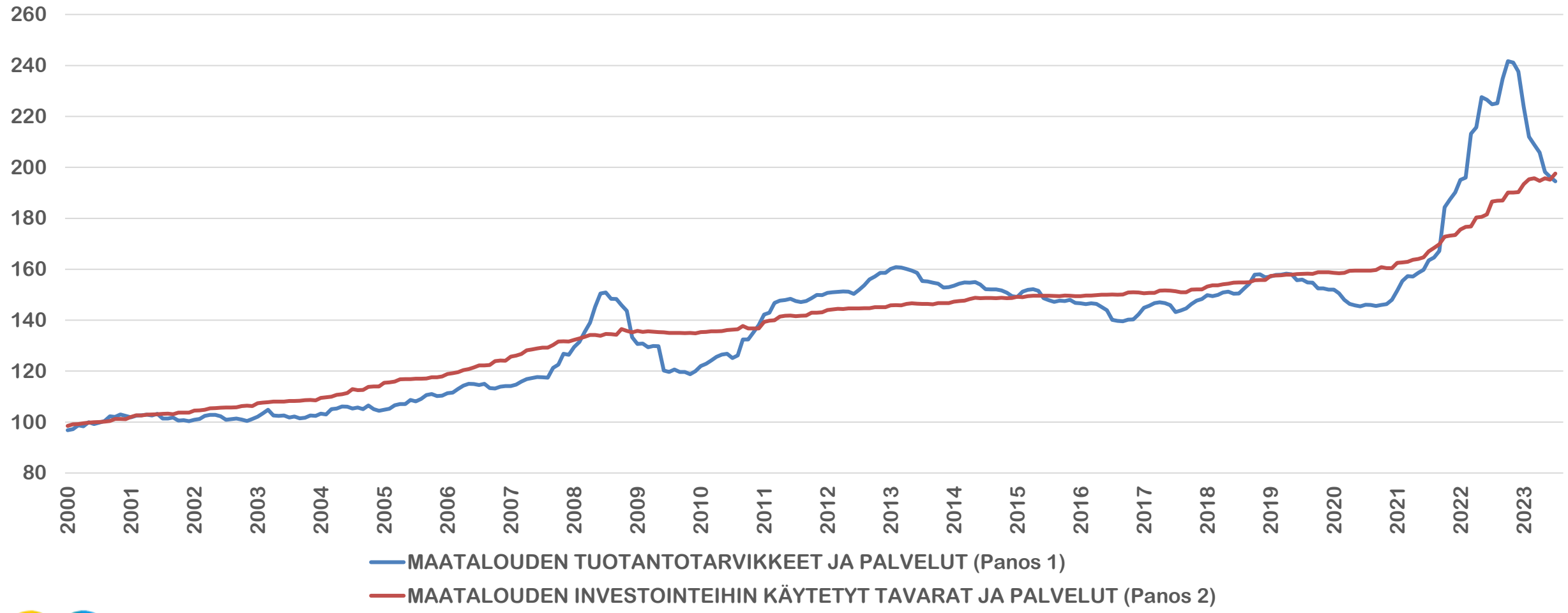
Satotilanteen ja kustannuskehityksen vaikutukset maatiloilla

22.9.2023

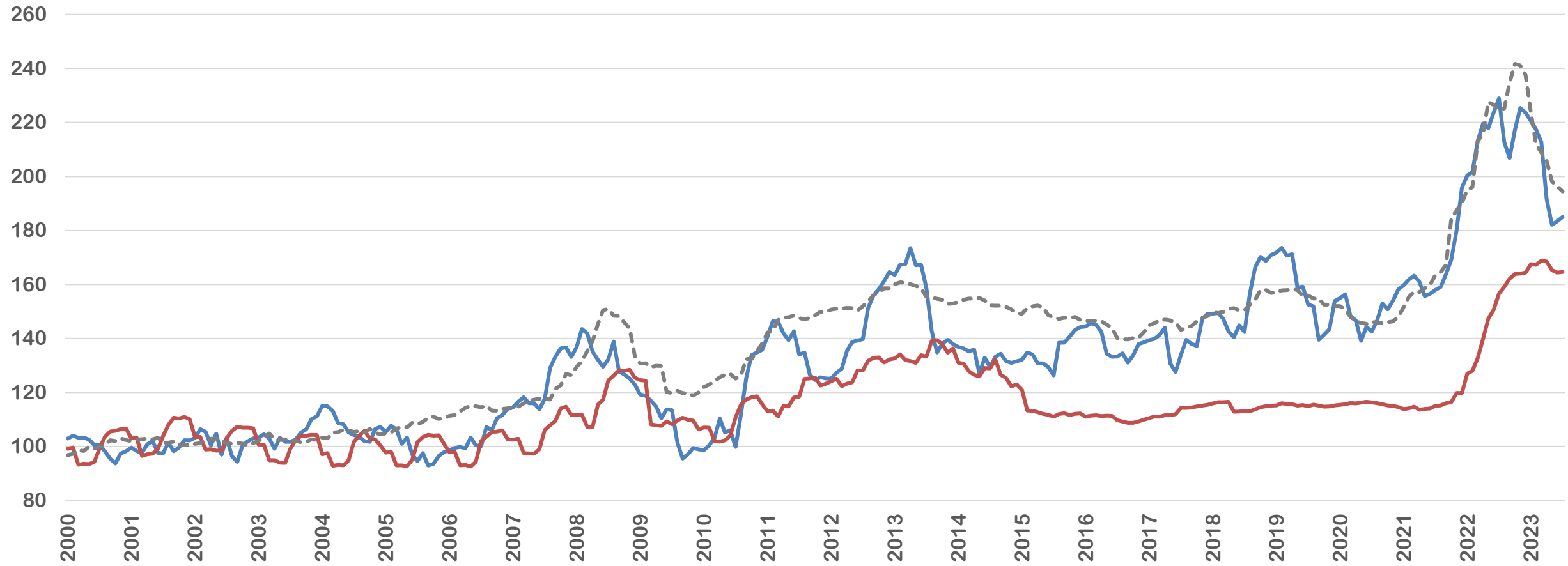
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi

vuosi 2000 = 100

Lähde : Tilastokeskus 5.9.2023

Maatalouden tuottajahintaindeksi, vuosi 2000 = 100

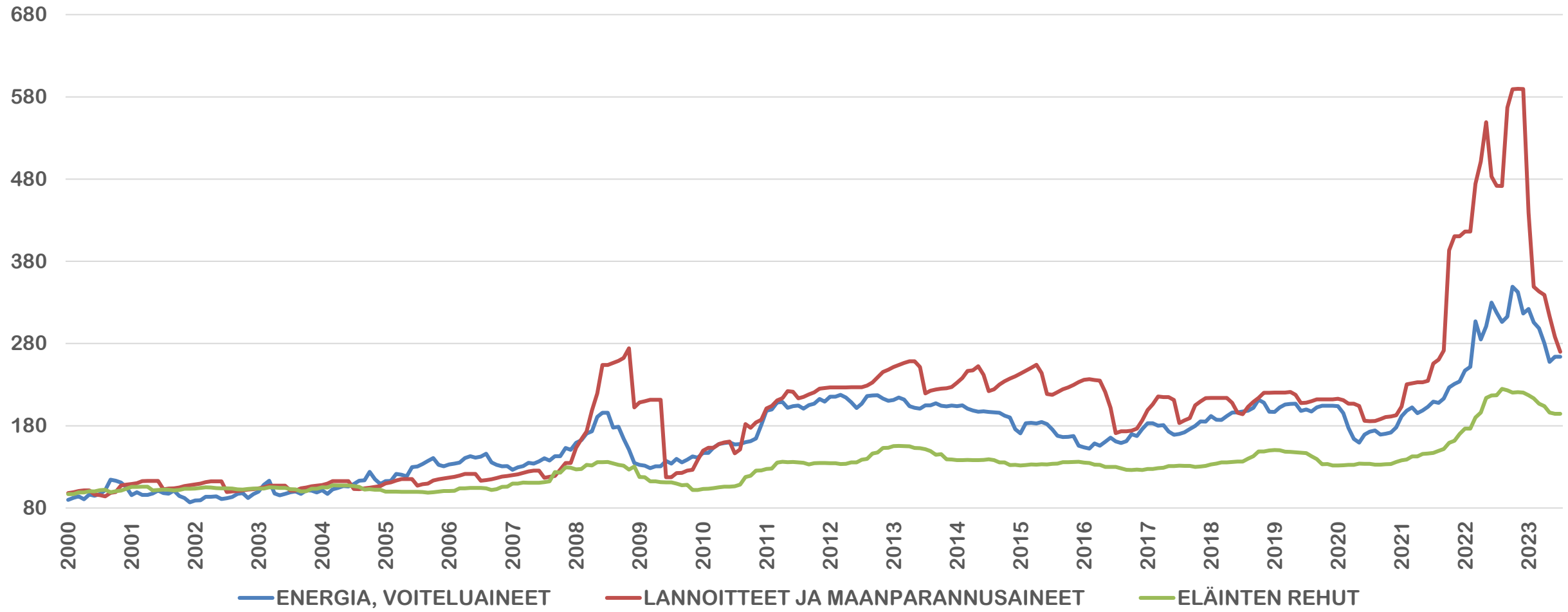

Lähde : Tilastokeskus 5.9.2023

MTK

Maataloustuotteiden ostohintojen kehitys

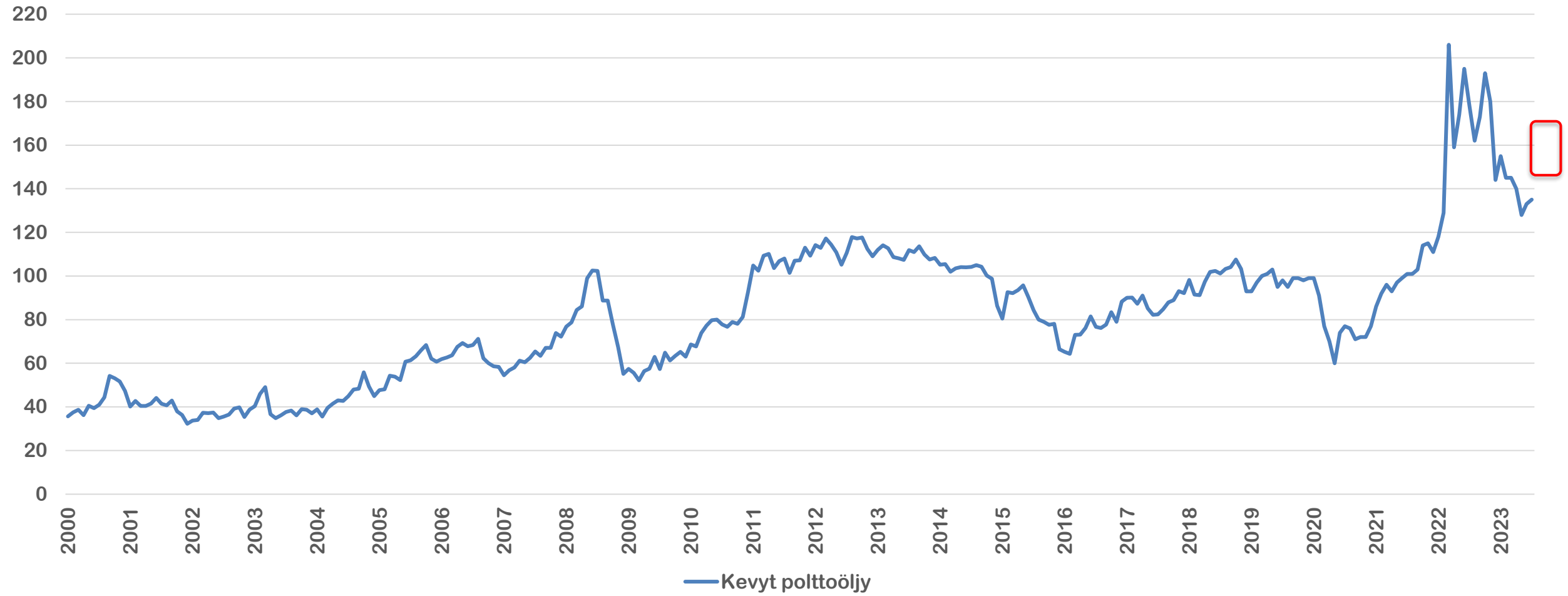
(vuosi 2000 = 100)

Lähde : Tilastokeskus 5.9.2023

Polttonesteiden kuluttajahinnat (sis. ALV),

Kevyt polttoöljy snt/l

Lähde : Tilastokeskus 31.7.2023

Kasvinviljely

- Vilja
  - Satotilanne on hyvin kahtiajakoinen
    - Myös sadon laadun osalta
    - Sadon määrän osalta tilanne enemmän pessimistinen
  - Hintakiinnityksiä viime syksyltä on tavanomaista enemmän
    - Tämän hetken hinnat eivät kuvaa koko tilannetta
- Peruna/sokerijuurikas
  - Sokerijuurikkaan satotilanne hyvä/normaali
  - Ruokateollisuusperunan markkina vetää tällä hetkellä hyvin
  - Siemenperunan kanssa voi tulla ongelmia sateiden takia

Juurekset

- Alkukesän kuivuus hidasti itämistä, osa lohkoista kylvettiin uudelleen
- Juuresten kasvu ja kehitys keväällä hidasta kuivuuden takia, kasvu käynnistyi toden teolla vasta heinäkuun sateiden alkaessa
- Kesän rankkasateiden tuhot lähinnä alueellisia
- Tällä hetkellä pellot märkiä, mutta pääosin kantavat sadonkorjuukoneita, lisää vettä ei kuitenkaan kaivata
- Porkkanan sadosta tulossa keskimääräinen - hyvä

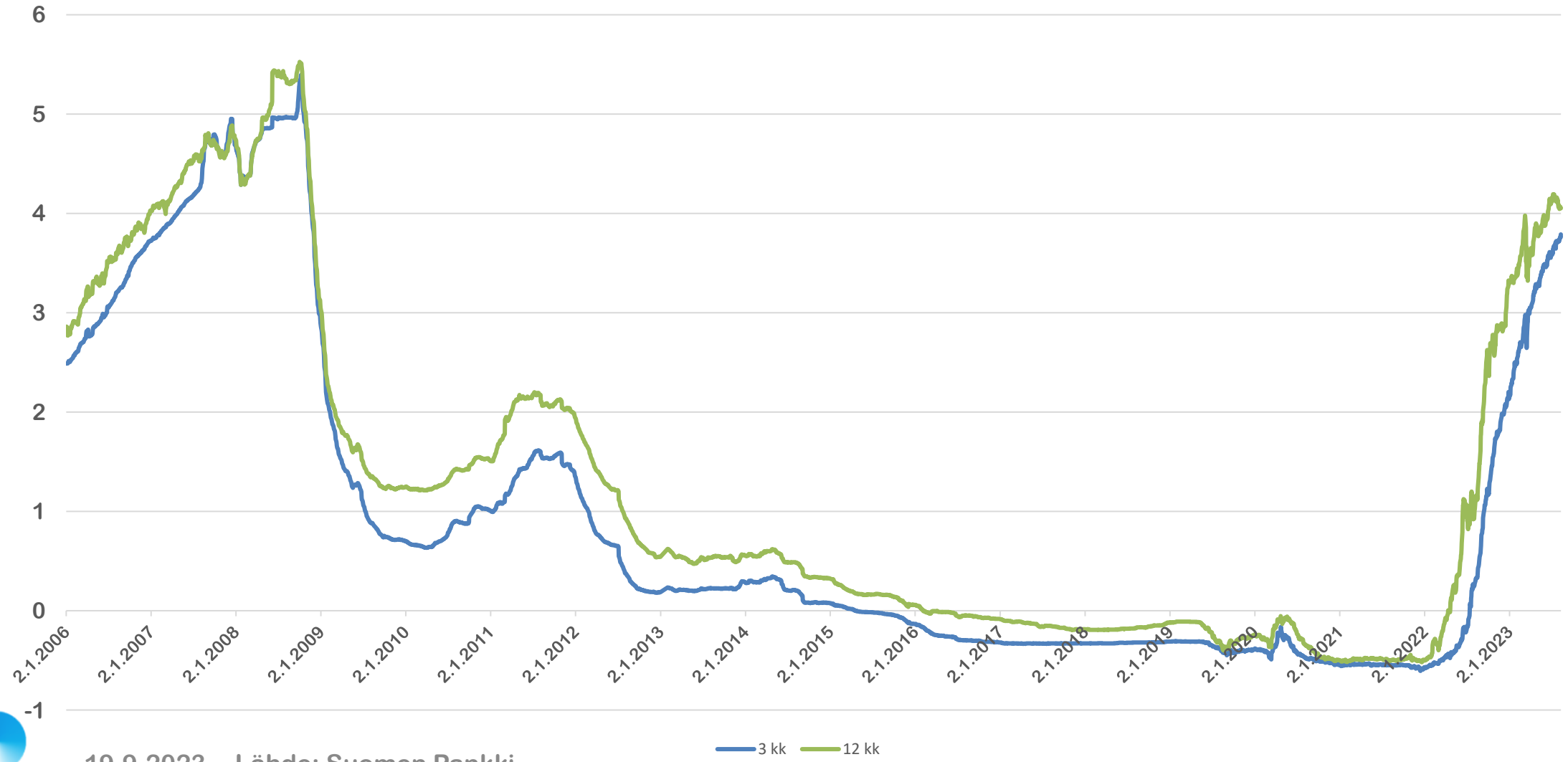
Kaali- ja salaattikasvit

- Kesän rankkasateet vaikeuttivat istutustöitä sekä sadonkorjuuta
- Yleisesti ottaen kasvukauden markkinatilanne kaali- ja salaattikasveilla oli melko hyvä, suuria ruuhkia ei kukkakaaliruuhkaa lukuun ottamatta ollut
- Kukka- ja parsakaalin sekä avomaan salaattien satokausi päättymässä n. kuukautta normaalia aikaisemmin, koska kasvu on ollut nopeaa lämpimän sään vuoksi
- Satokauden keskihinta ei vastaa viime vuosina nousseita kustannuksia
- Avomaan vihannesten viljelijöiden lopettamistahti kiihtynyt (kaalit, salaatit), syynä alhaiset tuottajahinnat, kohonneet kustannukset, työvoiman saannin haasteet, hankalat kasvukauden sääolosuhteet
- Varastokeräkaali on kasvanut hyvin – varastoon nostot on aloitettu normaalia aikaisemmin, jotta kerä ei kasva liian suureksi

Sipulit

- Sipulilla alkukesän kuivuus heikensi sipulin kasvua
- Alueellisesti rankat sateet kesällä ja nostokauden alkaessa vaikuttavat satotasoon ja sadon laatuun
- Sadonkorjuu vielä kesken, normaalista myöhässä
- Sipulin koko vaihtelevaa, pienikokoista paljon kuivuuden vuoksi
- Kokonaisuutena varastoon saatava satomäärä jää keskimääräiseksi tai sen alle

Euriborkorkojen kehitys 2006-

19.9.2023 Lähde: Suomen Pankki

Tukimaksatukset

- Syksyn ilmoitetun aikataulun osalta ei pitäisi olla ongelmia
  - Aikaistuksiin syksyn tai vuodenvaihteen osalta ei kuitenkaan hallinnon mukaan ole mahdollisuuksia
  - Siirtymä lokakuun alusta joulukuulle on noin 420 milj. euroa eli lähes 10 % sektorin liikevaihdosta
- Vuodenvaihteen yli siirtyviä maksatuksia on lähinnä kotieläintuotannolla, erityisesti Etelä-Suomen osalta
  - Alkuvuoden maksuaikataulu julkaistaan lokakuussa

Yhteenveto

- Poikkeuksellisen voimakkaat hintavaihtelut jatkuvat
  - Lihan ja kananmunien hinta näyttää toistaiseksi vakiintuneen, mutta viljan ja maidon hinnoissa on epävakautta
  - Tilojen välillä taloustilanteessa (maksuvalmius/kannattavuus) on valtavia eroja riippuen tuotantopanosten hankinta-ajankohdista ja viljamyyntien osalta hinnan kiinnitysajankohdasta
    - Hyvä maksuvalmius on oleellisin tekijä nopeasti muuttuvissa hintatilanteissa
    - Luomun tilanne on osin haasteellinen
- Kotieläintuotannossa on tilastojen valossa ollut kesällä 2023 vahvin positiivinen kassavirta
  - Vuoden 2021 kassakriisiä on siten saatu ainakin osin paikattua
  - Kasvinviljelyssä tilanne on palannut ns. normaaliin vuoden 2022 jälkeen
    - Satotilanne, panosten hankinta-ajankohta ja mahdolliset hintakiinnitykset aiheuttavat erittäin suurta vaihtelua tilojen välillä
- Tukien maksuaikataulumuutokset kiristävät tilojen maksuvalmiutta syksyllä 2023
  - Vaikea jakso ulottuu lokakuun alusta joulukuulle
    - Moni kasvinviljelytila ajatteli paikata vajausta viljanmyyntien ajoituksella – toisin kävi
  - Joillain sektorilla tilanne tasaantuu vasta keväällä 2024
    - Etelä-Suomen maidon- ja naudanlihan tuotanto, sika- ja siipikarjatalous koko maassa
- Korkojen nousu haastaa investoineiden tilojen maksuvalmiutta
  - Lainakannasta noin kolmasosa korkotukilainoja, mutta ”korkosuojaus” on nyt ylitetty
  - Kustannusvaikutus vuositasolla lähes 150 milj. euroa
- Sektori on vaiheessa, jossa keskeiseksi ongelmaksi muodostuu kiinteiden kustannusten voimakas nousu -> entistä harvempi tila pystyy tekemään uusinvestointeja
  - ”Investointilama” osaltaan selittää nykyistä kannattavuus- ja maksuvalmiustilannetta
  - Näkynee kokonaistuotantomäärien loivana laskuna

Kiitos!